

Василь Семець

**Сучасні Питання Українських
Національних Церков**

*(Слово виголошене на панелі VII Світового
Конгресу Українців - Торонто, 4.XII. 1998р.)*

Presented by William Sametz

At

**Round Table of the
Seventh Ukrainian World Congress**

December 4, 1998

**Українське Православне Братство св. Володимира
St. Volodymyr Ukrainian Orthodox Brotherhood**

406 Bathurst St. Toronto, Ont. M5T 2S6

Василь Семець

СУЧАСНІ ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ЦЕРКОВ

*(Слово, виголошене на панелі VII Світового
Конгресу Українців - Торонто, 4.XII.1998 р.)*

Дорогі брати і сестри у Христі!

Слава Ісусу Христу!

Я не знаю жодної іншої нації, яка віталася б з такою глибокою вірою і надією, як ми, з українського роду.

Уже понад 100 років, як наші дідусі приїхали до нової країни — Канади зі своїми золотими мріями. Але заким дідусь посіяв зерно — він перехрестився та помолився, бо в нього була сильна віра і надія на свої сім'ї та на нас, його наслідників, нове покоління.

Без історії, без правди, нема сьогодні і нема будучности. Без розуміння нашої історії, хто ми є, звідки ми, чому ми робимо такі колосальні помилки, святкування нашої минувшини, сьогодні і будучности виглядають, як панахида, замість свята радості.

Наші дідусі вважали, що Церква — то невід'ємна частина їхнього життя, і вони у своєму новому оточенні, свободі та новій

ідентичності ще в 1880 – 1890 роках будували свої церкви, сходились, молились, співали і чекали своїх українських священників, які б їх обслуговували. Ця імміграція, переважно друге і третє покоління синів і дочок, не мала надії на спадкування. Вони приїхали із Західньої України – Галичини, Буковини, Волині та з старої Австро-Угорської імперії. Вони чекали на своїх священників, щоб помолитися так, як молилися вже 1000 літ.

Для них були послані чужі місіонери: бельгійські єзуїти, французькі василіяни, російські батюшки, а також і пресвітеріянська церква прислала своїх місіонерів хрестити народ, що вже 1000 літ молився Всевишньому.

У березні 1891 року 361 делегатів Української Греко-Католицької Церкви зібрались на Собор у Shamokin, Pennsylvania, США, та домагались своїх українських священників із Західньої України для обслуги громад у США та Канаді. У 1901 р. було прохання всіх до Митрополита Шептицького, який пообіцяв допомогу новим громадам, але без результату. У той час Українська Греко-Католицька Церква була під юрисдикцією французького єпископа Emil Legal із St. Albert

та кардинала Villeneuve з Quebec City. Це не було в їх інтересах організувати українську католицьку Церкву із своєю ієрархією. Буковинці так само не дістали своїх українських православних священиків, бо юрисдикція над усіма православними була в руках Російської Церкви (тепер О.С.А. — Orthodox Church of America) — Московського Патріархату.

Без допомоги з Європи, без священиків та єпископів, наші Церкви постали у надзвичайних та тяжких обставинах. У 1918 році була криза посухи на фермах, криза ідентичності, де поверх 5000 українців були замкнені у тяжких робочих таборах, бо вони приїхали з австрійськими паспортами. (Мій батько, священик-місіонер, ще до 1922 року мусив перше зголоситись до поліції, заким їхати обслуговувати парафії). Криза віри -- бо чужі сили не хотіли дозволити заснування українських Церков. А російські батюшки та їх митрополит заборонили канонічність, бо нова церква називалась **Українська Православна Церква**. Назва **українська** — тому її забороняли нашу ідентичність. Чому всі так бояться нас: і чужі, і наш провід? Той, хто без страху — той виживає. Тому Церква мусить стати українською.

Історія каже, що наш українсько-канадський провід, миряни-основоположники, був сильний і без священників, і без владик, і без науковців, але з сильною вірою.

А цього року та сама російська церква (О.С.А.) мала свій Собор у нашій Колегії св. Андрія. Це та сама церква, що заперечувала нашу ідентичність та канонічність!

Чи ми забуваємо, хто ми є та з якого роду? Стаємо вівцями без проводу? Або ще гірше — вже не дбаємо і що церква не дбає за нас. У Польщі понад 160 наших Греко-Католицьких церков замкнені -- виникла проблема з жонатими українськими священниками.

Наша Українська Православна Церква в Канаді була канонічна від самих початків. Молоді її основоположники дістали канонічність через патріярха Антіохійського та митрополита Германоса, який очоловав нашу канонічну Церкву перші чотири роки та висвятив перших трьох священників (Мій батько був одним із них. Він відправив першу святу літургію у нашій церкві у Вайта, Манітоба, 26 березня 1920 р.). То я вважаю, що наші митрополити, єпископи та священники всі були канонічні від самих початків.

Нам не потрібно йти до чужих — ні до кого: ні до Константинополя, ні до Риму, ні до Москви. Наші Церкви від 988 року всі були канонічні. Православ'я — духовість наших вірних, нашого народу.

У 1965 році архієпископ Атенаґорас, який пізніше став патріархом Константинопольським, разом з Папою Павлом зняв прокляття, що діяло між Церквами від 1054 року. Архієпископ Атенаґорас сказав комісії міжконфесійного зв'язку нашої Консисторії (о. д-р Савчук, суддя Соломон та Василь Самець), що від 1920 р. він визнавав благословення Антіохійського патріарха, та що ми — “Пристійний приклад для цілого Православного Світу”.

Митрополит Германос прийняв архієпископа Іоана, як “гідного єпископа”, щоб той перебрав духовний провід наших церков (США та Канади). Але боротьбу розпочали ми самі, так як і завжди: нам треба ворога. Якщо нема чужого, то свого знайдемо.

Багато героїв у історії нашої Церкви. Багатьох ми знаємо, а багатьох знає лише Господь. Ми завжди мали героїв: козаків,

гетьманів. Де той провід нині? А чому чужі нас так бояться та нас обманюють?

Наш нарід бідний, спрацьований, але повний духовости та віри, дав усім горожанам Канади свободу віри через славний “Starr Wostock case of 1899” — легальний прецедент, що церкви належать до вірних. Прецедент “соборноправности” — без мирян, без вірних — нема Церкви.

Чому ми нині мали б приймати синодальність — віддавати наші права чужим та ігнорувати нашу історію? Адже ми тут, у Канаді та у США, є єдиними церквами у православному світі, які мають соборноправність! Я вірю, що це дар Божий. Ніхто не має права приходити та розбивати наші Церкви: ні греки, ні римляни, ні москалі і ні свої “філаретники”!

Ми мусимо аналізувати наші проблеми з твердою любов'ю. Наші родичі, дідуся, побудували 320 церков, набули понад 40,000 членів та мали 150,000 прихильників за перших 50 років існування. Ми прийшли на вже готове! Але пині, 30 років пізніше, на святкування 80-ліття нашої святої Церкви, половина тих церков позамикані, а друга половина — напівпорожні. Наша Консисторія каже, що ми маємо близько 12,000 членів (а

більшість з них у віці понад 65 років) на цілу Канаду. У пресі було написано, що отець Чировський в Америці на конференції 2020 сказав, що Українська Католицька Церква у Канаді за 20 років буде мати десь біля 40,000 членів. (А колись їх було понад 300,000!). Канадська статистика каже нам, що в Канаді є понад один мільйон громадян українського походження, які з гордістю признаються, хто вони є. Половина з них, або 500,000 — українського роду, але розмовляють англійською мовою; близько однієї п'ятої, або 200,000, говорять обома мовами; лише 4% , чи 40,000, говорять по-українському вдома.

Додатково: у 1931 році 82% українців були або католиками або православними. Через 50 років, у 1981 році - 48%. До року 2000 менше, ніж 20% будуть у наших церквах. То є ті, що підримують нашу історію культуру та наші організації.

Чому ми шукаємо нашого спасіння у чужих? Нація, що втрачає свою релігію, культуру і традиції - **губить свою душу.**

Те, що наші дідусі-предки передали нам, ми мусимо зберегти, щоб захищати нашу цінність. Але традиція жива і мусить пристосовуватись до кожної генерації. Чи ми, як ті старі дуби? Де наша місійність? Та ж

між своїми ми маємо понад 1 мільйон наших наслідників! Вони не чужі, вони наші, вчені, глибоко віруючі, живуть тут, у своїй країні, не на чужині. Тисячі й тисячі наших дітей – абсолюенти наших українських шкіл. Усі віруючі, релігійні, шукають любов, родинність, але йдуть туди, де знаходять ту любов. А чому не у нас? Всі ставлять релігійні питання, а наші церкви порожніють! Проблема продукту? Церкви вживають терміни, яких ніхто не розуміє і дають відповідь на запити, яких ніхто не питає: немає комунікації. Миряни кричать, а єпископи виходять – ніхто нікого не слухає.

Наша ера далека від часів заснування наших релігій. Ми живемо в найкращому періоді для цілого людства, та на наших очах, за останні 50 років, побачили більше змін, ніж за весь час існування цього людства. Ми не кажемо міняти Христову науку, але навчання тієї науки мусить бути у мовах і способах теперішнього життя, щоб і старші й молоді розуміли та вірували у любов серцем, а не словами чи через якусь контролпо.

Бо від св. Павла йде писання, що церкви мусять пристосовуватись до кожної громади. Мусять бути зміни - час на зміни. Не можна далі думати, що як прийшов у

церкву, то переступив на 50 років назад. Чому існує бар'єр між амвоном і вірними? Чому облачення та паради важливіші за слово Боже? Говорімо від серця, не словами, та закріпімо ту спадщину, що нам передали дідуся!

Ми молимося за єдність віри і спільність з Духом Святим. Це молитовна єдність з усіма, бо кожна церква – то є дім Божий, і ми молимося за єдність: бути молитовно з усіма християнами.

Кінчаючи, мої підсумки такі:

1. Наші Церкви в Україні і в діаспорі завжди були канонічні через всю нашу історію ще від 988 року нашого хрещення. Ми повинні вплинути на об'єднання всіх українських Церков, до молитовного єднання за спасіння наших душ, а не за спасіння майна та владу. Те молитовне об'єднання у найбільшу, найкращу, Богом обдаровану, Церкву у всьому православному світі, як "Пристійний приклад" цілому світові.

2. Домагатися проголошення Митрополита Липківського та понад

1000 замучених єпископів, священників та всіх вірних, що загинули від большевицької руки, мучениками нашої святої Церкви, раз і навіки. Признати канонічними висвяти Олександрійським процесом.

3. Ми дякуємо Господеві за дар соборноправности, де ми разом, миряни із священиками та єпископами, спільно молились за наше спасіння та спасіння нашого народу.
4. Щоб наші Церкви повернулись до місійної праці, навчали любови брат до брата, милосердя, опіки над старшими, хворими, дітьми, сиротами, мішаними подружжями та немічними. Місійність розширяти на наше українське покоління та розбудовувати наші Церкви. Наші предки зачали від нічого, а ми по готовому зачнемо від вищого ступеня. Ще не пізно!
5. Закликаємо провід наших Церков, щоб вони стали нам пристійним

прикладом та здійснювали слова Митрополита Іларіона: “Служити народові, то служити Богові”. Не бійтесь нас, беріть булаву в руки та провадіть разом з нами у своїх українських церквах!

Я люблю свою Церкву, свою Українську Православну Церкву в Канаді. Я виріс у ній, вже друга генерація, молюся Господеві за своє спасіння. Ісус Христос мав колосальну силу у цілм світі, чудеса творив, але він лишив нам одну найголовнішу заповідь — любов до брата, як до себе самого. Colm Wilkinson у “Les Miserables” співає цю молитву: “Коли ти показуєш любов до брата, ти дивишся у обличчя Господа”!

Дякую за увагу. Слава Ісусу Христу!

(Українське Православне Братство
св. Володимира)

Presentation by William Sametz at the Religious Round
Table of the Seventh Ukrainian World Congress
December 4, 1998.

Slava Isusu Chrystu (Glory to God), Slava na Vikij (Glory Forever). I do not know of people of any other nation who greet each other with such deep faith and hope, as we Ukrainians.

Over a hundred years ago, our grandparents came to a new country, Canada, with their golden dreams. Before our grandfather scattered his seeds of grain, he crossed himself and prayed, because he had such deep faith and hope for his family, and for us, his descendants.

Without an understanding of our history, who we are and where we are from, there is no today or tomorrow. Why are we making such colossal mistakes? A celebration of our past, present, and our future appears as a panachyda instead of a celebration of joy.

Our grandparents always felt that the church was an integral part of their lives and they, in their new found freedom and identity, from the early 1880's and 90's, built their churches, met, prayed, sang their hymns, and waited for their own Ukrainian priests to serve them. This immigration consisted mainly of the second and third sons and daughters, for whom there was no chance of inheritance of family holdings or much future. They came from Western Ukraine, Halychyna, Bukovina, and Volyn, parts of the old Austro-Hungarian Empire. They waited for their own priests, so that they could pray as they have done for almost a thousand years.

Foreign missionaries were sent to them; Belgian Jesuits, French Basilians, Russian batushkas, and even the Presbyterian Church sent missionaries to christianize people of a nation who had already prayed for over a thousand years to the Glory of God.

In the month of March 1891, three hundred and sixty one faithful of the Ukrainian Greek Catholic Church gathered at a Sobor in Shamokin, Pennsylvania. They requested their own Ukrainian Catholic priests from Western Ukraine to serve the new parishes of America and Canada. In 1901 Metropolitan Sheptytsky promised the new parishes help without tangible results. During this time, the Ukrainian Greek Catholic church was under the jurisdiction of the French Bishop Emil Legal of St. Albert, and Cardinal Villeneuve of Quebec City. It was not in the interest of the Roman Catholic Church to organize the Ukrainian Greek Catholic Church under the authority of their own Hierarchy. Bukovinians also did not get their requested Ukrainian Orthodox priests, because the jurisdiction of Orthodox Churches was in the hands of the Russian Orthodox Church now O.C.A., the Orthodox Church of America.

Without help from Europe, and without priests or bishops, our churches arose under exceptionally harsh and difficult conditions. In 1918, there was the crisis of drought in the prairies and the crisis of identity. Over 5,000 Ukrainians were interned in labour camps, because they arrived in Canada with Austrian passports.

There was the “crisis of faith”, because outside forces worked to prevent the establishment of our Ukrainian Churches. The Russian batushkas, under the orders of the Russian Metropolitan, forbid canonization of the Ukrainian Orthodox Church, because it was designated as the Ukrainian Orthodox Church of Canada. The Russians refused to give us our Ukrainian identity. Why is everyone afraid of us? He who is without fear achieves his destiny. That is why our churches must remain Ukrainian.

History tells us that our leadership was strong without priests and bishops, and with this unrelenting will of the faithful established their Ukrainian churches. Yet this same Russian Church, the O.C.A., held its last Sobor at St. Andrew’s College in Winnipeg this year, the same church that had refused us our identity and canonization. Have we no shame? Have we forgotten who we are? Have we forgotten our heritage? Are we now sheep without a shepherd, or worse, is it that we just don’t care, and that the church does not care about us, about our soul, our faith, and our heritage?

Our Ukrainian Orthodox Church was canonical from its very beginning. Our young founders in 1918 received canonization from the Patriarch of Antioch. Metropolitan Germanos headed our canonical church during the first four years. He raised the first three priests, one of them my father, who served the first Holy Liturgy of our Church in Vita, Manitoba on the 26th of March 1920. I therefore regard all of our metropolitans, our bishops, and all of our priests as always canonical from the very beginning. We do not need to go elsewhere, neither to Constantinople, to

Rome, to Moscow - **to no one**. Our churches from 988 were always canonical.

In 1965, Archbishop Athanagoras, who later became the Patriarch of Constantinople and together with Pope Paul, removed the excommunication Papal Bull that existed since 1054, told the Committee for Interfaith of our Consistory, in the presence of Reverend Dr. Sawchuk, Justice Solomon, and William Sametz, that we were always regarded as canonical since 1920. He recognized the blessing of the Patriarch of Antioch, and that we were “a pristine example” for the whole Orthodox world.

Metropolitan Germanos accepted Archbishop Ioan as “a worthy Bishop” to take over the pastoral leadership of our church. However, conflict and crisis came from within. It seems as always, in our history, for conflict you need an enemy and if one is lacking, we create our own.

There were many heroes in the history of our church, many we know, and many only God knows. Ukrainians were always heroes, cossacks, hetmans. Where is our leadership today? Why does everyone fear us?

Our people, poor, hardworking, full of faith, gave all the citizens of Canada the freedom of religion through the famous “Starr-Wostock Case of 1899”, established the legal precedent that churches belong to the faithful. It established the precedent of “Sobornopravnist” (the ultimate future of the church decided by the Sobor of the bishops, priests, and the faithful **together**). Without the people, without the faithful, there is no church.

Why would we today, even consider “Synodalnist” (the rule of the church by the Synod of Bishops), ignore our history and give up our rights to anyone, including Patriarch Filaret, who has no business mixing in and creating disunity in Canada, and in the United States, propagating his Synodal system. We know that we in Canada and the United States are the only Orthodox Churches in the whole Orthodox world that have the right of “Sobornopravnist”. **I believe that this is a gift given to us by God.**

We must analyze our problems with hard love. Our ancestors built over 320 churches over the first fifty years of our church, attained over 40,000 members and over 150,000 supporters. Today, thirty years later, on the celebration of 80 years of our Holy Church, half of those churches are closed and the other half are half-full. Our Consistory tells us that we now have about 12,000 members in the whole of Canada, most of them over 65 years of age. In the press, we read that Reverend Czirowskyj, at the 20 20 conference, which was held in the United States, stated that the Canadian Ukrainian Catholic Church in the next 20 years will have about 40,000 adherents left, from about 300,000. Canadian statistics tell us that in Canada there are over 1 million citizens who proudly say that they are of Ukrainian descent. However, half of them or about 500,000 speak only the English language. About one fifth or 200,000 speak both languages after a fashion. Only four percent or approximately 40,000 speak Ukrainian at home. Add to this the following numbers: In 1931, 82% of all Canadian Ukrainians were either Catholic or Orthodox. Fifty years later by 1981, only 48% were of both faiths. By the year 2000, less than 20% will be in our churches. Yet, these are the ones that support our history, our culture, and our

organizations. These are catastrophic statistics. I believe that it is still not too late.

Why do we seek our salvation elsewhere? A nation that loses its culture, its religion, and traditions, loses its soul. What our ancestors passed on to us, we must save and cherish, in order to protect our worth. But traditions are a living thing and must be adjusted and tuned in to each successive generation.

Where is our missionary zeal, that spark? We have over 1 million Ukrainian descendants. They are not strangers to us. They are better educated, deeply religious, live here in Canada, not as transients, but as citizens of one of the finest countries in the world. Thousands upon thousands of our children, graduates of our Ukrainian Schools, all deeply religious, full of faith, seeking love and family, go elsewhere to be accepted and to find this love. Everyone is asking religious questions, but our churches are empty. Is it a problem of product? Churches are using terminology that no one understands, and give answers to questions no one is asking. There is no communication, there is no connection.

Our era is far from the times of the establishment of all of our religions. We are living in the greatest period of man's history and we have seen more changes in the past 50 years than in the whole history of man. We are not saying that we must change the message of Christ, but the teachings must be in languages and methodology that both the elderly and the young understand, and that they can feel love from the heart. From the teachings of St. Paul, it is written, that the church must adjust to the needs of each

individual parish. There must be change. It is time for change. We cannot continue to feel that when we come to church we are stepping through a fifty year time warp. Why is there this barrier between the Amvon and the faithful? We must learn to speak from the heart and strengthen that heritage that our ancestors passed on to us.

We pray for the Unification of Faith through the Holy Spirit. This means that there is a union through prayer with everyone. Every church is a house of God. For as we pray for this Unification of Faith, we pray with all Christians.

IN SUMMARY:

1. Our churches in the Ukraine and in the Diaspora were always canonical throughout history. Today we must unite all Ukrainian Churches in the union of prayer, for the salvation of our souls, and not the salvation of property and power. We must strive for the unification of all the churches in the Ukraine, towards the Union of Faith, to unite together to form the largest and most formidable church in the Orthodox world.
2. We must respectfully request that Metropolitan Lypkiwsky, over 1,000 bishops, priests, and all the faithful that died under Bolshevism, be declared Holy Martyrs of our Church, and once and for all recognize the Alexandrian process as canonical.
3. That we thank God for the gift of "Sobornopravnist" so that **together**, the faithful, our priests, and our bishops pray together for our Salvation and the Salvation of our people.

4. Our churches must return to become Missionary churches, to teach love to our brothers and sisters, and do merciful and charitable works, with our elders, the ill, children, orphans, and mixed marriages, so that our charity among our Ukrainian people will activate and strengthen the rebuilding of our churches and parishes. Our ancestors started from nothing and built everything for us, in order that we start our missionary work from a higher plane.

5. We call upon the leaders of our churches to step forward, and set a sterling example as our role models. "To serve the people and the nation is to serve God" were the words of Metropolitan Ilarion.

I love my church. I love my Ukrainian Church. I love my Ukrainian Orthodox Church in Canada. I grew up in this church as a second generation praying to God for my salvation. Jesus Christ had phenomenal power over the whole world. He created miracles, yet he left us with only one true commandment: **Love**. "Love thy brother as thyself." Colm Wilkinson in *Les Miserables* sings this prayer, "When you show love to your brother, you are looking into the face of God".

William Sametz is the son of one of the founding priests of the Ukrainian Orthodox Church of Canada, the Very Reverend Dr. Peter and Katherine Sametz. William served as President of the Ukrainian Professional and Business Association, President of St. Vladimir's Sobor in Hamilton, President of St. Volodymyr's Cathedral Toronto, member of the Consistory for 10 years, and Director of St. Andrew's College. Currently Mr. Sametz is the Financial Secretary and Vice President of the Ukrainian World Congress.